

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

06 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de Primarul General al mun. Chișinău,

în cauza în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Crăciun Nicolae împotriva Primăriei mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, terț Grigorițchi Andrian cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și încasarea penalității,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău și menținută hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 12 iunie 2020, Crăciun Nicolae a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei mun. Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău, terț Grigorițchi Andrian cu privire la anularea actelor administrative individual defavorabile, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și încasarea penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 21 august 2006, între Primăria mun. Chișinău, în calitate de angajator și Crăciun Nicolae, în calitate de salariat, a fost încheiat Contractul individual de muncă în serviciul public, nr.119.

Prin dispoziția nr. 450-dc din 14 august 2014, raporturile de serviciu ale reclamantului au fost suspendate până la finalizarea anchetei de serviciu, iar conform dispoziției nr.526-dc din 16 septembrie 2014, raporturile de serviciu ale reclamantului au fost suspendate până la încetarea urmăririi penale.

Conform procesului-verbal de control din 26 aprilie 2016, Inspectoratul de Stat al Muncii a constatat lipsa de acces a lui Crăciun Nicolae la locul de muncă, fiind emisă prescripție în adresa Primăriei mun. Chișinău privind acordarea accesului la locul de muncă, în termen de 3 zile.

Potrivit actului de constatare a stărilor de fapt din 17 februarie 2016, întocmit de către executorul judecătoresc, Igor Doroftei, se demonstrează privarea ilegală a lui Crăciun Nicolae de posibilitatea de a munci de către Primăria mun. Chișinău.

Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție, nr. 2ra-455/17 din 07 iunie 2017 a fost dispusă în mod irevocabil încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a drepturilor salariale datorate lui Crăciun Nicolae pentru perioada 14 august 2014-16 februarie 2016 și 16 februarie 2016-28 iulie 2016.

În perioada februarie 2016 - februarie 2019, subsemnatul s-a adresat cu multiple cereri, peste 130 de cereri, către Primăria mun. Chișinău pentru a-i fi oferit accesul la locul de muncă, în scopul executării unei hotărâri judecătorești irevocabile.

La 19 februarie 2020, Comisia de disciplină a decis inițierea unei anchete de serviciu pe marginea absenței de la serviciu a lui Crăciun Nicolae, iar potrivit scrisorii din 20 februarie 2020, Comisia de disciplină a solicitat prezentarea lui Crăciun Nicolae pentru data de 21 februarie 2020 pentru audieri.

La 20 februarie 2020, Crăciun Nicolae a depus cerere de amânare în adresa Comisiei de disciplină, solicitând să-i fie acordat un termen rezonabil pentru a pregăti poziția de apărare, însă la 20 martie 2020, Crăciun Nicolae a recepționat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău, nr. 158-dc din 10 martie 2020 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, destituirea din funcție, pe motivul absenței nemotivate de la locul de muncă.

Potrivit pct. 4 din dispoziția nr. 158-dc s-a indicat posibilitatea contestării acesteia, pe cale prealabilă, în termen de 30 de zile, iar potrivit pct. 1 la anexa din dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

La 05 mai 2020, Crăciun Nicolae a depus prin intermediul serviciului poștal cererea prealabilă din 04 mai 2020 prin care a solicitat anularea Dispoziției nr.158-dc, iar la 08 mai 2020, Primăria mun. Chișinău a recepționat cererea prealabilă, fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție.

Prin scrisoarea (Dispoziția) nr.C-411/3/20 din 01 iunie 2020, Primarul General al mun. Chișinău a refuzat în satisfacerea cererii prealabile, motivând că Crăciun Nicolae, a omis termenul de 30 de zile pentru adresarea cu cerere prealabilă. Subsecvent, a indicat că, Dispoziția nr. C-411 poate fi contestată în instanța de judecată în termenul de 30 de zile, de la data comunicării.

În pofida faptului existenței unei hotărâri judecătorești irevocabile prin care au fost anulate ordinele de suspendare a contractului individual de muncă și actele de constatare ale autorităților de resort, până în prezent Primăria mun. Chișinău nu a oferit accesul la locul de muncă lui Crăciun Nicolae.

Totodată, Primăria mun. Chișinău, în persoana Primarului General optează pentru inițierea unor procese simulate, sfidând în continuare principiile statului de drept.

Cu dispoziția nr.158-dc și dispoziția nr.C-411, reclamantul nu este de acord, le consideră neîntemeiate și pasibile de a fi lovite de nulitate.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii și respectarea termenelor prevăzute de lege, reclamantul a indicat că, prin hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 a fost instituită stare de urgență în Republica Moldova, în contextul pandemiei Covid-19 pentru perioada 17 martie 2020 – 15 mai 2020.

Subsecvent, potrivit pct. 1 la anexa din dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr.55 din 17 martie 2020.

Potrivit art. 58 lit. g) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcționarului public îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare-destituirea din funcția publică. Conform art. 60 alin. (3) din aceeași lege actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art.19, art.162, art.165 alin. (1) din Codul administrativ, Crăciun Nicolae, s-a adresat cu cerere prealabilă și acțiune în instanța de contencios administrativ, în interiorul termenelor de prescripție prevăzute de legislația în vigoare.

Referitor la sarcina probațiunii în cazul eliberării din funcție, pornind de la temeiurile de fapt și de drept indicate în ordinul de destituire, reclamantul a fost concediat pentru absența nemotivată de la locul de muncă.

Conform art. 3, art.89 din Codul muncii, la eliberarea din serviciu, sarcina probațiunii aparține angajatorului. În același sens, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.3 din 04 februarie 2020, a statuat în pct.75 că la examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să demonstreze legalitatea și să indice temeiurile eliberării din serviciu a salariatului.

Reclamantul a indicat că, rămâne a fi indubitabil faptul că în prezenta speță, pârâtul în calitate sa de angajator urmează să prezinte probe și să argumenteze că destituirea lui Crăciun Nicolae s-a realizat în conformitate cu cerințele legale.

Cu referire la neexecutarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și exercitarea

dreptului discreționar într-un mod arbitrar reclamantul a opinat că pârâtul nu putea emite dispoziție cu privire la destituirea lui Crăciun Nicolae din funcția deținută atâta timp cât însăși pârâtul, în calitate de autoritate publică și angajator nu a executat o hotărâre judecătorească anterioară, prin oferirea accesului la locul de muncă.

Or, conform art.14 din Cod Civil, art.120 din Constituția Republicii Moldova, art.16 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pct.55 din Hotărârea nr.32 din 17 noiembrie 2016 a Curții Constituționale, respectarea hotărârilor judecătorești se exprimă prin obligativitatea executării acestora.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, dispoziția emisă reprezintă o manifestare a dreptului discreționar, exercitat de către Primăria mun. Chișinău fără a fi luate în considerare toate faptele relevante, cu încălcarea limitelor legale ale dreptului discreționar, contrar scopului acordat prin lege.

Or, este evident faptul că până la emiterea dispoziției de aplicare a sancțiunii disciplinare, prin destituirea din funcție, pârâtul urma să acționeze cu bună-credință și să execute hotărârea judecătorească irevocabilă și atunci ar fi dispărut premisa, care a precedat sancționarea disciplinară și eliberarea din serviciu a lui Crăciun Nicolae.

Totodată, având în vedere negarea efectelor unei hotărâri judecătorești irevocabile, Primăria mun. Chișinău a emis o dispoziție nerezonabilă și respectiv disproporțională, or Primăria mun. Chișinău poartă vina pentru faptul că a omis să execute o hotărâre judecătorească irevocabilă, vină care nu poate fi pusă pe umerii reclamantului, care este unica victimă, deoarece pe parcursul la 6 ani de zile nu poate beneficia de acces la locul de muncă și implicit salariu.

Totodată, având în vedere natura de act administrativ individual defavorabil a Dispoziției nr. 158-dc, aceasta nu conține nici o mențiune cu privire la procedura administrativă care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului.

Concluzia care se desprinde din obligația imperativă de a motiva actul administrativ este că actul administrativ nemotivat, nu permite nici destinatarului și nici instanței de judecată să se convingă de faptul că nu este o decizie arbitrară și care nu permite destinatarului să-și valorifice pe deplin dreptul la apărare și dreptul de acces la un tribunal.

Pe de altă parte motivarea corespunzătoare a actului administrativ, conform Codului Administrativ condiționează legalitatea acestuia, iar în lipsa acestuia, actul administrativ nemotivat este afectat de viciu și în esență nul.

În viziunea reclamantului dispoziția nr.158-dc nu conține motivarea în fapt, în sensul argumentării necesității aplicării abaterii disciplinare, în prezența unei hotărâri judecătorești irevocabile, care somează autoritatea emitentă, să-și onoreze obligațiile legale și contractuale, considerent din care, actul administrativ, este lovit de viciu și în esență nul.

La fel, prin emiterea actului administrativ a avut loc ingerința în viața privată prin faptul că nu poate beneficia în mod normal de viața privată, sub aspectul relaționării sociale și profesionale.

Prin urmare, prin destituirea neîntemeiată din funcția deținută și implicit privarea ilegală a reclamantului de posibilitatea de a munci, pârâtul a adus atingere dreptului la viața privată a reclamantului, prin care fapt a cauzat celui din urmă un prejudiciu moral în mărime de 100 000 de lei.

Totodată, destituirea din funcție a lui Crăciun Nicolae este una neîntemeiată și în ipoteza anulării dispoziției nr.158-dc, urmează a fi admisă și pretenția subsecventă cu privire la încasarea salariului restant, pretenția urmând a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei, odată cu prezentarea certificatului salarial de către pârât.

În ipoteza anulării dispoziției nr.158-dc urmează a fi încasate din contul pârâtului și penalitățile legale de întârziere, în calitate de pretenție subsecventă, suma căror urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei, odată cu prezentarea certificatului salarial de către pârât.

Mai mult, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a suportat cheltuieli de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică, suma căror urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei.

În fine, reclamantul a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, anularea dispoziției Primarului General a mun. Chișinău nr.158-dc din 10 martie 2020 și dispoziției Primarului General a mun. Chișinău nr.C-411/3/20 din 01 iunie 2020, restabilirea lui Crăciun Nicolae, la locul de muncă, în cadrul Primăriei mun.Chișinău, în funcția deținută anterior – șef-adjunct al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției Funciare și încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău, în beneficiul lui Crăciun Nicolae, a salariului restant, pentru perioada 10 martie 2020 și până la pronunțarea hotărârii judecătorești, penalitatea legală pentru aceeași perioadă, cheltuielile de asistență juridică precum și constatarea încălcării art.8 CEDO.

Prin încheierea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă acțiunea reclamantului Crăciun Nicolae cu privire la încasarea de la Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Crăciun Nicolae a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost obligat Primarul General al mun. Chișinău să emită actul administrativ individual favorabil dispoziția privind restabilirea lui Crăciun Nicolae în funcția de șef-adjunct al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției Funciare.

A fost obligat Primarul General al mun. Chișinău în condițiile legii să-i achite lui

Crăciun Nicolae, salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 10 martie 2020 până în ziua repunerii în funcția de șef-adjunct al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției Funciare.

În rest, pretențiile reclamantului Crăciun Nicolae au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău și menținută hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut că, între părți a fost încheiat un contract individual de muncă în serviciul public, potrivit căruia reclamantul activa în funcția de vice-director al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare din 21 august 2006.

La 14 august 2014, Primăria mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 450-dc „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu lui Nicolae Crăciun, pe durata anchetei de serviciu”, iar la 16 septembrie 2014, a emis dispoziția nr. 256-dc din 16 septembrie 2014 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu lui Nicolae Crăciun până la încetarea urmăririi penale”.

Totuși, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, dispozițiile Primăriei mun. Chișinău respective au fost anulate ca ilegale.

La fel, la 17 februarie 2016, executorul judecătoresc Doroftei Igor a întocmit actul de constatare a faptelor nr.064c/f-649/2016, prin care a constatat că, la 17 februarie 2016, ora 13:15, Crăciun Nicolae nu are acces la biroul de muncă. Ulterior, la 25 februarie 2016, Crăciun Nicolae s-a adresat cu înștiințarea nr.C-1233/2/16 către Primarul General al mun. Chișinău, prin care a informat că urmare a emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, se prezintă la serviciu însă accesul în biroul său este blocat. Dar temporar își exercită atribuțiile de serviciu în biroul nr.10, sediul Direcției Funciare. Astfel a solicitat să fie luate măsurile de rigoare.

La 26 aprilie 2016, Inspekția Teritorială de Muncă Chișinău a emis un proces verbal de control nr.C-2016-PV-419, prin care a dispus Primăriei mun. Chișinău ca în termen de 3 zile, să întreprindă măsurile necesare pentru ca Crăciun Nicolae să-și exercite obligațiunile de funcție conform contractului individual de muncă și de a calcula și achita salariu pentru perioada februarie-martie 2016.

La 13 iunie 2016, Crăciun Nicolae s-a adresat cu înștiințarea nr.C-1233/4/16 către Primarul general al mun. Chișinău, prin care a informat că urmare a emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, se prezintă la serviciu, dar din motive necunoscute accesul la locul de muncă este limitat, iar ca urmare a solicitat să fie luate măsurile de rigoare.

Instanțele au reținut cu titlu de autoritate a lucrului judecată că, prin hotărârea

Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016 a fost admisă parțial acțiunea lui Crăciun Nicolae și au fost încasate din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Crăciun salariul pentru absența forțată de la lucru pe perioada 14 august 2014 – 16 februarie 2016 în mărime de 193 621,88 de lei, restanța la salariu pe perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 în mărime de 47315,50 de lei și suma de 8000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Nicolae Crăciun, admis apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău, casată hotărârea primei instanțe în partea încasării salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă această pretenție.

Totuși, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 iunie 2017 a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nicolae Crăciun împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, a salariului restant, a penalității de întârziere și a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu, repararea prejudiciului moral și obligarea acordării concediului anual de odihnă în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016-28 iulie 2016 și a fost menținută, în această parte, hotărârea Judecătoria Centru municipiul Chișinău din 15 august 2016. În rest, a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoria Centru municipiul Chișinău din 15 august 2016.

Inter alia, instanțele de judecată au reținut că, 16 februarie 2016, Crăciun Nicolae și-a reluat activitatea în funcția de vice-director al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare, informând în acest sens angajatorul.

Ulterior, la 11 decembrie 2019, Crăciun Nicolae a depus o petiție în adresa aparatului Primăriei mun. Chișinău, înregistrată cu nr. C-1083, prin care a solicitat acordarea plăților salariale pe perioada 01 august 2016 – 31 octombrie 2019. Prin nota informativă nr. 21/112 din 13 februarie 2020, Direcția generală Arhitectură, Urbanism și relații funciare a comunicat că, în perioada 28 iulie 2016 până în prezent (data emiterii notei) Crăciun Nicolae nu s-a prezentat la serviciu și nu a fost tabelat în tabelul de evidență a timpului de muncă și respectiv nu i-a fost calculat salariu.

În temeiul notei informative (sesizării) nr.137 din 17 februarie 2020 a Direcției asistență juridică, Comisia de disciplină a dispus desfășurarea anchetei de serviciu pe perioada 20 februarie 2020 – 04 martie 2020, fiind cercetate acțiunile/inacțiunile lui Crăciun Nicolae, șef-adjunct al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare. Drept rezultat al anchetei de serviciu, la 09 martie 2020, Comisia de disciplină a stabilit că, Nicolae Crăciun a lipsit de la locul de muncă

în perioada 28 iulie 2016 – 09 februarie 2020 și a decis aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de destituire din funcția publică.

La propunerea Comisiei de disciplină, la 10 martie 2020, prin dispoziția nr. 158-de emisă de Primarul General, s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare, destituirea din funcție a lui Crăciun Nicolae, pe motivul absenței nemotivate de la locul de muncă.

Instanțele de judecată au evidențiat că, pentru a fi întrunită încălcarea disciplinară prevăzută la art.64 alin.(1) lit.f) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008 și anume a absentat *nemotivat de la serviciu*, autoritatea publică, în calitate de angajator, urma în cadrul comisiei disciplinare să administreze probe și să confirme absentarea *nemotivată* a intimatului, or după cum rezultă din materialele cauzei se atestă cu certitudine că, la 16 februarie 2016, Crăciun Nicolae și-a reluat activitatea în funcția de vice-director al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare, informând în acest sens angajatorul,

În acest sens, instanțele de judecată au reținut constatările irevocabile ale Curții Supreme de Justiție din decizia din 07 iunie 2017, potrivit căreia începând cu data de 16 februarie 2016 până în prezent (data emiterii deciziei), Crăciun Nicolae își exercită atribuțiile de serviciu, prin prezentarea la locul de muncă, însă angajatorul nu-i achită salariul, fapt ce se confirmă prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 574 din 27 aprilie 2016, în care este indicat că angajatorul neîntemeiat nu îi achită salariul. Mai mult, pentru acest fapt, la 26 aprilie 2016, Primarului general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă i-a fost înmănat un proces-verbal de control cu prescripția privind calcularea și achitarea salariului lui Nicolae Crăciun, însă Primăria mun. Chișinău a ignorat prescripțiile organului de supraveghere și control asupra respectării legislației muncii.

Astfel, instanțele au concluzionat că, Crăciun Nicolae începând cu data de 16 februarie 2016, de iure, și-a reluat activitatea în funcția de vice-director al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare, informând în acest sens angajatorul, însă angajatorul, la caz Primăria mun. Chișinău, nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 10 alin.(2) Codul muncii.

Reținând sarcina probatorie al angajatorului, instanțele au relevat că, nu a prezentat careva acte care confirmă că situația în perioada 28 iulie 2016 – 09 februarie 2020 nu a fost așa cum a fost descrisă de executorul judecătoresc și că reclamantul de facto a avut acces la biroul său de muncă nr. 6 din str. V. Micle, 10, mun. Chișinău.

În acest sens, instanțele au respins argumentul angajatorului, Primăriei mun. Chișinău, precum că nu au continuat relațiile de muncă din motivul lipsei de la serviciu a salariatului, or este inexplicabil cum urmau a fi îndeplinite obligațiile de serviciu de reclamant, în afara biroului de muncă, deoarece această imposibilitate de a

munci este imputată angajatorului care urma să-i asigure condiții de muncă, inclusiv condiții de muncă care corespund cerințelor securității și sănătății în muncă.

La fel, Primăria mun. Chișinău nu a prezentat nici o explicație plauzibilă referitor la cele 133 de cereri prin care reclamantul a comunicat că este prezent la serviciu, însă accesul în birou îi este blocat, fiind schimbat lacătul ușei. Astfel, se atestă un grad semnificativ de comportament impropriu autorității publice prin prisma principiului imparțialității și buneii credințe. Mai mult ca atât, angajatorul nu a relatat despre alte modalități prin care reclamantul putea să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu, altfel decât având acces liber în biroul său de muncă, precum și poziția pasivă a autorității în evenimentele care au avut loc.

Instanțele au ajuns la concluzia că, în actul administrativ contestat nu se motivează, în ce mod fapta descrisă reprezintă încălcare gravă, cum acesta compromite și denigrează imaginea și prestigiul instituției, în ce măsură acțiunile imputate reclamantului urmează a fi încadrate în dispozițiile legale enumerate, iar descrierea faptelor și enumerarea normelor de drept nu poate fi apreciată ca o motivare corespunzătoare a sancțiunii aplicate, care să corespundă principiului transparenței și comprehensibilității. La fel cum și angajatorul nu și-a motivat soluția de aplicare a celei mai grave sancțiuni disciplinare - destituirea din funcția publică, or, în ordinul contestat, nu este indicat nici un argument în susținerea acestei soluții dispuse de angajator.

La 13 aprilie 2023, Primarul General al mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 30 mai 2023 a prezentat motivarea, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat că, această este ilegală, emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual. Totodată, nu au fost elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pe soluționarea justă a fondului cauzei.

La fel, a menționat că instanța de apel a determinat incorect obiectul probațiunii, adică circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, care trebuie determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la temeiul pretențiilor și obiecțiilor părților, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

La 11 iulie 2023, Crăciun Nicolae, reprezentat de avocatul Grosu Adrian, a depus o referință la recursul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special

prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 05 aprilie 2023, în ședință publică.

Materialele cauzei atestă că, la 06 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a notificat dispozitivul deciziei instanței de apel participanților la proces, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei.

Recursul nemotivat împotriva deciziei din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 13 aprilie 2023.

Totodată, materialele cauzei atestă că, decizia motivată a fost expediată prin poșta electronică, la 16 mai 2023, iar recursul motivat a fost depus la 30 mai 2023.

În condițiile enunțate, instanța de recurs constată respectarea de către Primarul General al mun. Chișinău, a termenului prevăzut de art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului) la declararea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din

următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o

reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, §39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Primarul General al mun. Chișinău.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Primarul General al mun. Chișinău, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă